

Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai pricinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

► **B****TARYBOS DIREKTYVA****1986 m. birželio 12 d.****dėl aplinkos, ypač dirvožemio, apsaugos naudojant žemės ūkyje nuotėkų dumblą****(86/278/EEB)****(OL L 181, 1986 7 4, p. 6)**iš dalies keičiama:

Oficialusis leidinys

		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	1991 m. gruodžio 23 d. Tarybos direktyva 91/692/EEB	L 377	48	1991 12 31
► <u>M2</u>	2003 m. balandžio 14 d. Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 807/2003	L 122	36	2003 5 16
► <u>M3</u>	2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 219/2009	L 87	109	2009 3 31
► <u>M4</u>	2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2018/853	L 150	155	2018 6 14
► <u>M5</u>	2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1010	L 170	115	2019 6 25

iš dalies keičiama:

► <u>A1</u>	Austrijos, Švedijos ir Suomijos stojimo aktas	C 241	21	1994 8 29
--------------------	---	-------	----	-----------

▼B**TARYBOS DIREKTYVA****1986 m. birželio 12 d.****dėl aplinkos, ypač dirvožemio, apsaugos naudojant žemės ūkyje nuotėkų dumblą**

(86/278/EEB)

1 straipsnis

Šios direktyvos tikslas – reguliuoti dumblo naudojimą žemės ūkyje taip, kad nebūtų daroma žala dirvožemiui, augmenijai, gyvūnams ir žmonėms, ir skatinti teisingą nuotėkų dumblo naudojimą.

2 straipsnis

Šioje direktyvoje:

a) „dumblas“ reiškia:

- i) likutinį dumblą iš nuotėkų valymo įmonių, valančių buitines ar komunalines nuotėkas, bei kitų nuotėkų valymo įmonių, valančių nuotėkas, savo sudėtimi panašias į buitines ir komunalines nuotėkas;
- ii) likutinį dumblą iš septinių valymo rezervuarų ir kitų panašių įrenginių, skirtų nuotėkoms valyti;
- iii) likutinį dumblą iš kitų, i ir ii punktuose nenurodytų nuotėkų valymo įmonių;

b) „valytas dumblas“ –

dumblas, kuris yra biologiškai, chemiškai ar termiškai apdorotas, ilgai laikytas arba kitokiu tinkamu procesu apdorotas taip, kad jo savybė fermentuotis ir keliamas sveikatai pavojus jį naudojant yra gerokai sumažintas;

c) „žemės ūkis“ –

visų rūšių komercinių maistinių kultūrų auginimas, taip pat gyvulininkystei skirtų kultūrų auginimas;

d) „naudojimas“ –

dumblo paskleidimas ant dirvos ar kitoks dumblo naudojimas ant dirvožemio ar dirvožemyje;

▼M5

e) „erdvinių duomenų paslaugos“

erdvinių duomenų paslaugos, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB ⁽¹⁾ 3 straipsnio 4 punkte;

f) „erdvinių duomenų rinkinys“

erdviniai duomenys, kaip apibrėžta Direktyvos 2007/2/EB 3 straipsnio 3 punkte.

⁽¹⁾ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

▼B*3 straipsnis*

1. Dumblą, minimą 2 straipsnio a punkto i papunktyje, galima naudoti žemės ūkyje tik laikantis šios direktyvos.
2. Nepažeidžiant Direktyvų 75/442/EEB ir 78/319/EEB:
 - 2 straipsnio a punkto ii papunktyje minimą dumblą galima naudoti žemės ūkyje laikantis tų sąlygų, kurių, atitinkamų valstybių narių nuomone, būtina laikytis saugant žmonių sveikatą ir aplinką,
 - 2 straipsnio a punkto iii papunktyje minimą dumblą galima naudoti žemės ūkyje tik tada, kai jo naudojimą reguliuoja atitinkama valstybė narė.

4 straipsnis

Sunkiųjų metalų koncentracijos dirvožemyje, kuriame naudojamas dumblas, vertės, sunkiųjų metalų koncentracijos dumble vertės ir tokių sunkiųjų metalų didžiausi metiniai kiekiai, kuriuos galima įterpti į žemės ūkio paskirties dirvą, yra pateikti I A, I B ir I C prieduose.

5 straipsnis

Nepažeisdamos 12 straipsnio:

1. Valstybės narės turi uždrausti naudoti dumblą, jei vieno ar kelių sunkiųjų metalų koncentracija dirvožemyje yra didesnė už ribines vertes, kurias jos nustato pagal I A priedą, ir turi imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad dėl dumblo naudojimo tos ribinės vertės nebūtų viršytos.
2. Valstybės narės privalo reguliuoti dumblo panaudojimą taip, kad, sunkiesiems metalams kaupiantis dirvožemyje, nebūtų viršytos 1 dalyje nurodytos ribinės vertės. Dėl to jos turi taikyti vieną ar kitą iš a ir b punktuose numatytų priemonių:
 - a) valstybės narės turi numatyti didžiausią dumblo kiekį, išreikštą sausųjų medžiagų tonomis, kurį galima įterpti į dirvožemį viename ploto vienetu per metus laikantis sunkiųjų metalų koncentracijos dumble ribinių verčių, kurias jos nustato pagal I B priedą; arba
 - b) valstybės narės turi užtikrinti, kad bus laikomasi metalų, įterptų į dirvožemį viename ploto vienetu ar per vieną laiko vienetą, ribinių kiekio verčių kaip numatyta I C priede.

6 straipsnis

Nepažeidžiant 7 straipsnio:

- a) dumblas, prieš jį naudojant žemės ūkyje, turi būti išvalytas. Vis dėlto valstybės narės gali leisti, laikantis tam tikrų jų nustatytų sąlygų, naudoti ir nevalytą dumblą, jei jis yra įriamamas į dirvožemį;
- b) nuotėkų dumblo gamintojai turi reguliariai naudotojams teikti visą II A priede nurodytą informaciją.

▼ B*7 straipsnis*

Valstybės narės turi drausti naudoti ar tiekti dumblą naudojimui:

- a) pievoms ar stambiųjų pašarų kultūroms tręšti, jei pievoje bus ganomi gyvuliai ar nuimami pašarai dar nepraėjus tam tikram laikotarpiui. Toks laikotarpis, kurį turi nustatyti valstybės narės, atsižvelgdamos į jų geografinę ir klimato padėtį, jokia būdu negali būti trumpesnis kaip trys savaitės;
- b) dirvoje, kurioje auga vaisiai ir daržovės, išskyrus vaismedžius;
- c) dirvoje, skirtoje vaisinėms kultūroms ir daržovėms, kurios turi tiesioginę sąlytį su dirvožemiu ir yra valgomos žalios, dešimt mėnesių prieš derliaus nuėmimą ir nuimant derlių.

8 straipsnis

Naudojant dumblą, būtina laikytis šių taisyklių:

- dumblas turi būti naudojamas atsižvelgiant į augalų poreikį maistingosioms medžiagoms ir į tai, kad nenukentėtų dirvožemio ir paviršinio bei požeminio vandens kokybė,
- kai dumblas naudojamas dirvose, kurių pH yra mažesnis kaip 6, valstybės narės turi atsižvelgti į padidėjusį sunkiųjų metalų mobilumą ir prieinamumą augalams ir, jei būtina, sumažinti ribines vertes, kurias jos yra nustačiusios pagal I A priedą.

9 straipsnis

Dumblas ir dirva, kurioje jis naudojamas, turi būti tiriami, kaip nurodyta II A ir II B prieduose.

Mėginių ėmimo ir analizės pamatiniai metodai nurodyti II C priede.

▼ M5*10 straipsnis*

1. Valstybės narės turi užtikrinti, kad būtų renkama naujausia informacija, kuria registruojama:

- a) pagaminto dumblo kiekiai ir pateikti naudoti žemės ūkyje kiekiai;
- b) dumblo sudėtis ir savybės pagal II A priede nurodytus parametrus;
- c) atlikto apdorojimo rūšis, kaip apibrėžta 2 straipsnio b punkte;
- d) dumblo gavėjų vardai, pavardės (pavadinimai) bei adresai ir vieta, kur turi būti naudojamas dumblas;
- e) kita informacija apie šios direktyvos perkėlimą į nacionalinę teisę ir įgyvendinimą, kurią valstybės narės teikia Komisijai pagal 17 straipsnį.

▼ M5

Renkama informacija pateikiama erdvinių duomenų rinkiniais, naudojančiais erdvinių duomenų paslaugomis.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija pateikiama visuomenei ir su ja galima lengvai susipažinti kiekvienais kalendoriniais metais per aštuonis mėnesius nuo atitinkamų kalendorinių metų pabaigos suvestine forma, kaip nustatyta Komisijos sprendimo 94/741/EB ⁽¹⁾ priede, arba kita pagal šios direktyvos 17 straipsnį nustatyta suvestine forma.

Valstybės narės Komisijai elektroninėmis priemonėmis pateikia šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją.

3. Informacija apie apdorojimo būdus ir tyrimų rezultatus suteikiama kompetentingoms institucijoms.

▼ B*11 straipsnis*

Valstybės narės gali išimties tvarka netaikyti 6 straipsnio b punkto ir 10 straipsnio 1 dalies b, c ir d punktų bei to paties straipsnio 2 dalies reikalavimų dumbalui iš nuotėkų valymo įmonių, turinčių mažesnę kaip 300 kg BDP₅ (biocheminio deguonies poreikio) per dieną pajėgumą, atitinkantį 5 000 žmonių ekvivalentus, kurios yra suprojektuotos daugiausia buitiniams nuotėkoms valyti.

12 straipsnis

Jei sąlygos to reikalauja, valstybės narės gali taikyti griežtesnes už šioje direktyvoje numatytas priemones.

Apie visus tokio pobūdžio sprendimus turi būti pranešta Komisijai, laikantis galiojančių susitarimų.

▼ M4*13 straipsnis*

Komisijai pagal 15a straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami priedai, siekiant juos suderinti su mokslo ir technikos pažanga.

Pirma pastraipa netaikoma I A, I B ir I C prieduose išvardytiems parametrams ir vertėms, visiems veiksniams, galintiems paveikti tų verčių nustatymą, ir II A ir II B prieduose nurodytiems analizės parametrams.

⁽¹⁾ 1994 m. spalio 24 d. Komisijos sprendimas 94/741/EB dėl valstybių narių ataskaitų klausimų dėl tam tikrų atliekų sektoriaus direktyvų įgyvendinimo (Tarybos direktyvos 91/692/EEB įgyvendinimas) (OL L 296, 1994 11 17, p. 42).

▼ M4*15 straipsnis*

1. Komisijai padeda komitetas, įsteigtas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB ⁽¹⁾ 39 straipsnį. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011 ⁽²⁾.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

15a straipsnis

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.

2. 13 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2018 m. liepos 4 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Ataskaita pateikiama Europos Parlamentui ir Tarybai. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 13 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą, Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais, vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros ⁽³⁾ nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 13 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

⁽¹⁾ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3).

⁽²⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

⁽³⁾ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

▼ B*16 straipsnis*

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip per trejus metus nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos, įgyvendina šią direktyvą.

Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinių įstatymų nuostatų tekstus.

▼ M5*17 straipsnis*

Komisijai suteikiami įgaliojimai įgyvendinimo aktais nustatyti formą, pagal kurią valstybės narės turi teikti informaciją apie šios direktyvos įgyvendinimą, kaip reikalaujama 10 straipsniu. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 15 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Komisijos tarnybos paskelbia bendrą Sąjungos apžvalgą, įskaitant žemėlapius, grindžiamus valstybių narių pateiktais duomenimis, vadovaujantis 10 straipsniu ir šiuo straipsniu.

▼ B*18 straipsnis*

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

I A PRIEDAS

SUNKIŲJŲ METALŲ KONCENTRACIJOS DIRVOŽEMYJE RIBINĖS
VERTĖS(mg/kg sausųjų medžiagų tipiniame dirvožemyje, turinčio pH 6–7, mėginyje,
kaip apibrėžta II C priede)

Parametrai	Ribinės vertės ⁽¹⁾
Kadmis	1 – 3
Varis ⁽²⁾	50 – 140
Nikelis ⁽²⁾	30 – 75
Švinas	50 – 300
Cinkas ⁽²⁾	150 – 300
Gyvsidabris	1 – 1,5
Chromas ⁽³⁾	–

⁽¹⁾ Valstybės narės gali leisti šias ribines vertes viršyti, kai dumblas paskleidžiamas dirvoje, kuri šios direktyvos paskelbimo metu yra skirta dumblui šalinti, bet kurioje komercinės maistinės kultūros auginamos tik gyvulių pašarui. Valstybės narės privalo informuoti Komisiją apie tokių vietų skaičių ir tipą. Jos taip pat turi stengtis, kad dėl to nekiltų pavojaus žmonėms ar aplinkai.

⁽²⁾ Valstybės narės gali leisti šių parametru ribines vertes viršyti dirvoje, kurios pH yra daug didesnis už 7. Maksimalios šių sunkiųjų metalų koncentracijos jokių būdu neturi būti didesnės negu 50 %. Valstybės narės taip pat turi stengtis užtikrinti, kad dėl to nekiltų pavojaus žmonėms ir aplinkai, ypač požeminiam vandeniui.

⁽³⁾ Šiame etape chromui ribinių verčių nustatyti negalima. Taryba šias ribines vertes nustatys vėliau, remdamasi Komisijos pateiktais pasiūlymais per vienerius metus nuo šios direktyvos paskelbimo.

▼B*I B PRIEDAS***SUNKIŲJŲ METALŲ KONCENTRACIJOS ŽEMĖS ŪKIUI SKIRTAME
DUMBLE RIBINĖS VERTĖS****(mg/kg sausųjų medžiagų)**

Parametrai	Ribinės vertės
Kadmis	20 – 40
Varis	1 000 – 1 750
Nikelis	300 – 400
Švinas	750 – 1 200
Cinkas	2 500 – 4 000
Gyvsidabris	16 – 25
Chromas ⁽¹⁾	–

⁽¹⁾ Šiame etape chromui ribinių verčių nustatyti negalima. Taryba šias ribines vertes nustatys vėliau, remdamasi Komisijos pateiktais pasiūlymais per vienerius metus nuo šios direktyvos paskelbimo.

▼ **B**

I C PRIEDAS

**SUNKIŲJŲ METALŲ, KURIUOS GALIMA KASMET NAUDOTI ŽEMĖS
ŪKIO PASKIRTIES DIRVOJE, RIBINĖS VERTĖS PAGAL 10 METŲ
VIDURKĮ****(kg/ha per metus)**

Parametrai	Ribinės vertės ⁽¹⁾
Kadmis	0,15
Varis	12
Nikelis	3
Švinas	15
Cinkas	30
Gyvsidabris	0,1
Chromas ⁽²⁾	–

⁽¹⁾ Valstybės narės gali leisti šias ribines vertes viršyti, kai dumblas yra paskleidžiamas dirvoje, kuri šios direktyvos paskelbimo metu yra skirta dumbliui šalinti, bet kurioje komercinės maistinės kultūros auginamos tik gyvulių pašarui. Valstybės narės privalo informuoti Komisiją apie tokių vietų skaičių ir tipą. Jos taip pat turi stengtis, kad dėl to nekiltų pavojaus žmonėms ar aplinkai.

⁽²⁾ Šiame etape chromui ribinių verčių nustatyti negalima. Taryba šias ribines vertes nustatys vėliau, remdamasi Komisijos pateiktais pasiūlymais per vienerius metus nuo šios direktyvos paskelbimo.

*II A PRIEDAS***DUMBLO TYRIMAS**

1. Dumbblas turi būti tiriamas bent kartą per šešis mėnesius. Jei keičiasi valomų nuotėkų savybės, tyrimus būtina atlikti dažniau. Jei per vienerius metus tyrimų duomenys smarkiau nekinta, dumblą būtina tirti bent kartą per 12 mėnesių.
2. Jei valstybėje narėje dumblo tyrimas iš 11 straipsnyje minimų valymo įmonių nebuvo darytas prieš 12 mėnesių iki šios direktyvos įdiegimo, toks tyrimas turi būti atliktas per 12 mėnesių po direktyvos įdiegimo arba, jei būtina, per šešis mėnesius po sprendimo, leidžiančio dumblą iš tokios įmonės naudoti žemės ūkyje, priėmimo. Dėl tolimesnio tyrimų dažnumo valstybės narės sprendžia, remdamosi pradinio tyrimo duomenimis, valomų nuotėkų pobūdžio pokyčiais ir kitais atitinkamais veiksniais.
3. Laikantis 4 paragrafo nuostatų, turi būti tiriama šie parametrai:
 - sausosios medžiagos, organinės medžiagos,
 - pH,
 - azotas ir fosforas,
 - kadmio, varis, nikelis, švinas, cinkas, gyvsidabris, chromas.
4. Jei atitinkamos valstybės narės kompetentingai institucijai įrodoma, kad nuotėkų valymo įmonės valomose nuotėkose vario, cinko ir chromo visai nėra arba jų yra tik labai nedaug, valstybės narės sprendžia, kaip dažnai reikia kartoti tyrimus.

▼B

II B PRIEDAS

DIRVOŽEMIO TYRIMAS

1. Kai naudojamas dumblas yra ne iš valymo įmonių, nurodytų 11 straipsnyje, valstybės narės privalo pirma įsitikinti, kad sunkiųjų metalų kiekis dirvožemyje nėra didesnis už ribines vertes, nustatytas pagal I A priedą. Kokius atlikti tyrimus, valstybės narės sprendžia remdamosi turimais moksliniais duomenimis apie dirvožemio požymius ir homogeniškumą.
2. Dėl tolimesnių tyrimų dažnumo valstybės narės sprendžia atsižvelgdamos į metalo kiekį dirvožemyje prieš naudojant dumblą, į naudojamo dumblo kiekius ir sudėtį bei kitus atitinkamus veiksnius.
3. Turi būti tiriami tokie parametrai:
 - pH,
 - kadmis, varis, nikelis, švinas, cinkas, gyvsidabris ir chromas.

▼B*II C PRIEDAS***MĖGINIŲ ĖMIMO BŪDAI IR TYRIMO METODAI****1. Dirvožemio mėginių ėmimas**

Tipiniai dirvožemio mėginiai paprastai turi būti sudaryti sumaišius 25 pagrindinius mėginius, paimtus iš ne didesnio kaip 5 hektarų ploto, dirbamo tuo pačiu tikslu.

Mėginiai turi būti imami iš 25 cm gylio, nebent paviršinės dirvos gylis būtų mažesnis; tačiau pastaruoju atveju gylis neturi būti mažesnis kaip 10 cm.

2. Dumblo mėginių ėmimas

Dumblo mėginiai turi būti imami dumblą apdorojus, tačiau prieš jį pristatant naudotojui; mėginiai turi būti tipiški visam pagamintam dumblui.

3. Tyrimo metodai

Sunkiųjų metalų tyrimas turi būti atliekamas per jų rūgštinę ištrauką. Privaloma naudoti atominės absorbcijos spektrometrijos metodą; kiekvieno metalo radimo riba turi sudaryti ne daugiau kaip 10 % atitinkamos ribinės vertės.